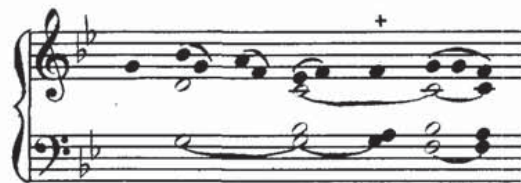

X) Een afzonderlijk « punctum », gezongen op dezelfde toonhoogte van de laatste noot van voorgaande groep, bekomt ook dankbaar een kleine onderlijning.

XI) De laatste noot van een eindcadence, gezongen op een andere lettergreep, doch op dezelfde toonhoogte als de voorgaande noot, imponeert zich meestal voor een harmonische onderlijning, best door een vertraging aangebracht.

We verzoeken de belanghebbenden dergelijke voorbeelden, die zich bijna op elke bladzijde van onze harmonisatie voordoen, nauwkeurig na te gaan, daar ze — in verband met de volledige melodie en harmonie — nog een klaarder inzicht geven omtrent onze bedoelingen. De organisten die niet ongevoelig kunnen of mogen zijn voor het soepel karakter van het gregoriaansch rhythm, zullen — naar onze verwachting — spoedig de volledige beteekenis en de toedracht dezer rhythmisch en harmonisch verfijnde oplossingen aanvoelen, en er zich in verheugen, te meer omdat deze de vocale voordracht in hooge mate ten goede komen.

Niet enkel uit rhythmisch, maar ook uit harmonisch polyphonisch oogpunt, noodigen we de musici uit om hun aandacht te wijden aan :

- a) het door ons beoogde lijnenspel in de tusschenstemmen der polyphonie, — in die van « tenor », en vooral van « bas » ;
- b) het rijk-afwisselend gebruik van gemeenzame noten in de verschillende stemmen ;
- c) het aanwenden van dankbare pedaalnoten in « bas », « tenor » en ook in « alt » ;
- d) de veelvuldige toepassing van de « samengevoegde stemmenbeweging » ;
- e) den rijkdom der harmonische schakeeringen verkregen door een minimum verplaatsing der stemmen ;
- f) het steeds streng « modaal » karakter der begeleiding.

Daar de toepassingen hieromtrent gemakkelijk te ontdekken zijn op elke bladzijde van ons werk, achten we het citeeren van voorbeelden overbodig.

Hoewel we werkten naar vaste principes, hebben we toch nooit gemeend deze zoo slaafs te moeten volgen dat geen uitzonderingen om esthetische redenen werden aanvaard. « L'exception confirme la règle ».

Ook het aanvaarden van esthetisch verantwoorde kwinten en octaven, waarvan het uitschakelen destijds heeft geleid tot hoekige oplossingen, alsmede, bij uitzondering,